

Norsk studentorganisasjon

AKADEMISK NORMALISERING AV KJERNEKRAFT

Vedtatt av Sentralstyret 6. juni 2021.

Norge har hatt det fortrinn av å være en energinasjon som har hatt mulighet til å drive ren og billig industri. Dette er dessverre i ferd med å bli en tapt sak. Konkurrerende nasjoner som bygger ut sin kraftproduksjon har i større grad blitt i stand til å konkurrere på strømpris. Overgangen til mer bærekraftig industri og transportsektor gir et økende behov for å sikre tilgang til kraft. Samtidig fører behovet for mer energi naturligvis til en økning i strømprisen [1]. Dersom Norge skal elektrifiseres, men strømprisene samtidig stiger vil enten livskvaliteten eller overgangen til et bærekraftig samfunn bremses. For å sikre at Norge fremdeles skal være en foregangsnaasjon på energiproduksjon trengs det derfor en satsning på blant annet kjernekraft.

I Norge er vi stolte av vannkraften vår. Den har gitt oss et globalt fortrinn, og er internasjonalt en av de tryggeste formene for kraftproduksjon. Ifølge en rekke studier er det funnet at selv vannkraft blir overgått av kjernekraft når det kommer til menneskelige kostnader. Der vannkraft har en global gjennomsnittskostnad på menneskelig liv på 1400 per 1000 TWh, har kjernekraft en anslått kostnad på 90 liv per 1000 TWh. Dette tallet inkluderer Fukushima og Tsjernobyl [2]. Norske tall vil åpenbart avvike fra globalt gjennomsnitt da Norge har strengere reguleringer.

Utbyggingen av vindkraft på land har fått sterk reaksjon fra lokalbefolkningen, da de ser på dette som et grovt inngrep i naturen. Samt at flere stiller spørsmål til hvor miljøvennlig utbygging av vind er med tanke på infrastrukturen som må bygges opp rundt vindmølleparker, samt dets påvirkning av dyreliv i nærheten. Utbygging av kraftinfrastruktur forårsaker som regel en del kontrovers. Dette er sant for alle energikilder. Vi mener at norsk politikk derimot står som et hinder for forskningen rundt, samt utbygging av en av de mest åpenbare løsningene på energikrisen, nemlig kjernekraft.

Til sammenligning med USA, ble det i Frankrike i 1974 pålagt at de skulle bruke kjernekraft som en hovedkilde til energi. Per dags dato, har Frankrike redusert sine CO2 utslipp med 70%, ved å bytte ut flere av sine energikilder med nettopp kjernekraft [3]. Likeså viser dette oss at Norge kan være med på den grønne utviklingen ved bruk av kjernekraft. For at Norge som en nasjon ikke skal henge etter i den globale dugnaden, ønsker dermed NSO å jobbe for en mer bærekraftig fremtid, også ved bruk av kjernekraft [4].

Stigmaet rundt utbygging av moderne kjernekraft, bygges ofte på en dogmatisk paranoia fra ulykker med gamle reaktordesign. Eksempelvis kan man peke på Fukushimaulykken i 2011 eller Tsjernobylulykken i 1986 der ekstraordinære feil fikk lov til å finne sted på grunn av dårlig design. Moderne og nært forestående reaktordesign er i stadig utvikling. Disse er raskere og billigere å produsere, lettere å regulere, enda tryggere å omhandles med, energieffektive, produserer mindre avfall og er sikrere mot proliferering av materiale til kjernevåpen [5]. Norge bør være en pådriver

for slik teknologisk utvikling, noe NSO har ønsket at den Norske stat i lengre tid skal gå inn for. En folkeopplysning på moderne atomkraft kan være med på å øke politisk støtte til bruk av kjernekraft. NSO mener dermed at utdanningssektoren har et ansvar i å arbeide for en bedre fremtid også gjennom en satsning på forskning på produksjon og bruk av kjernekraft.

Man kan videre si, at en av destørste kritikkene mot kjernekraft, er atomavfall. Det kan ikke legges skjul på, at kjernekraft produserer atomavfall som vil kreve ekstraordinære tiltak for å forsvarlig håndteres. Dette trenger derimot ikke å være en svakhet for kjernekraft. Tvert imot har kjernekraft de to fordelene som er ønskelig for alt avfall; nemlig at det både er konsentrert og kontrollert. Hvis vi ser på virksomheten av kjernekraft i USA de siste 60 årene, er tilnærmet alt fremdeles lagret trygt på de kraftstasjonene det ble produsert. Dette er unikt for atomkraft, og noe ingen andre energikilder kan måles med [6].

Kjernekraft spiller en essensiell rolle innen andre felt enn kraftproduksjon. Kjernekraft spiller blant annet en sentral rolle innen legeindustrien, der medisinske isotoper produsert i kjernekraftverk er med på blant annet diagnostisering og behandling av flere lidelser [7]. Noe som stiller spørsmål ved ordlyden av atomavfall, da produktet fra atomkraftverk kan ha en stor nytte.

Som organisasjon krever vi mer forskning på bruk av restprodukter fra fisjonprosessen. Vi mener at dette kan virke til å utvide utallige fagfelt og forståelse rundt best mulig bruk av disse produktene. NSO mener at kunnskapen og forståelsen rundt atomkraft i dag er for liten. Derfor mener NSO at det skal satses på forskning og bruk av kjernekraft.

NSO mener at:

- Kjernekraft kan spille en enda viktigere rolle i overgangen til et bærekraftig samfunn.
- Norge burde være en pådriver for forskning på avanserte reaktordesign og anvendelse av fisjonsprodukter.
- Regjeringen burde arbeide for å normalisere og destigmatisere kjernekraft gjennom et kunnskapsløft på feltet.

Kilder

[1] The Paradox of Declining Renewable Costs and Rising Electricity Prices

(<https://www.forbes.com/sites/brianmurray1/2019/06/17/the-paradox-of-declining-renewable-costs-and-rising-electricity-prices/>)

[2] How Deadly Is Your Kilowatt? We Rank The Killer Energy Sources

(<https://www.forbes.com/sites/jamesconca/2012/06/10/energys-deathprint-a-price-always-paid/?sh=1da140bc709b>)

[3] Nuclear power in France (<https://www.world-nuclear.org/information-library/country-profiles/countries-a-f/france.aspx>)

[4] Energikilder i strømproduksjonen (<https://xn--strm-ira.no/energikilder>)

[5] Advanced Nuclear Power Reactors (<https://www.world-nuclear.org/information-library/nuclear-fuel-cycle/nuclear-power-reactors/advanced-nuclear-power-reactors.aspx>)

[6] Storage of spent nuclear fuel (<https://www.nrc.gov/waste/spent-fuel-storage.html>)

[7] Radioisotopes in Medicine (<https://world-nuclear.org/information-library/non-power-nuclear-applications/radioisotopes-research/radioisotopes-in-medicine.aspx>)